

خلاصه فصل چهارم تربیتی سیف

نظریه شناختی ویگوتسکی (نظریه اجتماعی فرهنگی رشد

ویگوتسکی جنبه های فرهنگی و تاریخی و اجتماعی را در رشد شناختی بسیار بااهمیت میداند

♥ ب باور ویگوتسکی کنش متقابل میان یادگیرنده و محیط اجتماعی اش تعیین کننده اصلی رشد شناختی اوست.

♥ ب باور ویگوتسکی خاستگاه روان

آدمی اجتماع است

و فرآیندی که به آن شکل می دهد ارتباط است

♥ پیازه کودک را به صورت یک دانشمند کوچک توصیف میکند که عمدتاً به تنهایی جهان هستی را می سازد و می فهمد.

♥ ویگوتسکی بر این باور است که رشد شناختی کودک عموماً به مردمی که در دنیای او زندگی میکنند وابسته است .

دانش ها، اندیشه ها نگرشها و ارزش های فرد در تعامل با دیگران تحول مییابند.

♥ در نظریه ویگوتسکی، کارکردهای ذهنی به دو دسته تقسیم می شوند

♥ کارکردهای نخستین ذهنی

♥ کارکردهای عالی ذهنی

♥ کارکردهای نخستین ذهنی در سالهای آغاز عمر به طور طبیعی وجود دارند و در انسان و حیوان یافت می شوند. مثل

توجه ، ادراک ، حافظه، تفکر

ویژگی مهم آنها غیرارادی و ناآگاه بودن است

مثلا توجه در شکل نخستین یا اولیه اش یک حرکت خود ب خودی و غیرارادی ست

مثلا حافظه در شکل اولیه اش یعنی شکل گیری خود ب خودی یک تداعی بین دو رویداد ک باهم رخ می دهد

♥ کارکردهای عالی ذهن ویژه انسان هستند و بر اساس کارکردهای نخستین تحول می یابند، این کارکردها زیر کنترل

انسان قرار دارند و با اراده او انجام می شوند و دارای خاستگاه اجتماعی هستند و به کمک ابزارهای روانشناختی رخ می

دهند.

فستکو و مککلور (حافظه به عنوان یک کارکرد عالی ذهنی در برگزیده فعالیتهایی چون ربط دادن دو رویداد به یکدیگر

با استفاده از ابزارهای روانشناختی مانند مقایسه و یادیار است. مورد های دیگر کارکرد عالی ذهنی عبارتند از استدلال

منطقی ،توجه انتخابی ، زبان.

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستم

آرینا پناهي

♥ کارکردهای عالی ذهنی از تحول کارکردهای نخستین ذهنی ب وجود می آیند

♥ آنچه ب شکل گیری این فرایند کمک میکند عوامل اجتماعی فرهنگی ست

کارکردهای عالی ذهنی از طریق تعامل بین فرد و زمینه اجتماعی او تحول مییابند.

♥ بنا به گفته ویگوتسکی هر کارکرد عالی ذهنی الزاما در ابتدا یک کارکرد اجتماعی است.

♥ در نظریه ویگوتسکی، فرایند تبدیل تدریجی تجارب یا فعالیتهای اجتماعی بیرونی به فرایند های عالی ذهنی درونی

سازی نام گرفته است

این فرآیند نه به طور مستقیم بلکه از طریق یک واسطه امکان پذیر میشود.

دریسکول (۱۹۳۰) استفاده از واسطه یعنی تغییر دادن یک موقعیت محرکی در فرآیند پاسخ دادن به آن، نه به طور مستقیم، بلکه از طریق نوعی پیوند ابزار یا علامت امکان پذیر است.

ابزار ♥ ب چیزی گفته میشود ک در خدمت چیزی دیگر ب کار رود

ابزار ♥ یک شیء بیرونی است ک مورد دستکاری فرد قرار میگیرد تا با آن بر محیط عمل کند

علامت ♥ چیزی است ک ب جای چیزی

دیگر مورد استفاده قرار می گیرد

علامت ♥ به بازنمایی درونی یک شی یا یک نماد گفته میشود که دارای معنی خاص فرهنگی ست

فتسکو و مککلور ♥ قانون کلی رشد فرهنگی اجتماعی در نظریه ویگوتسکی این است ک هر کارکرد عالی ذهنی پیش از

آنکه ب صورت یک فرایند روانشناختی در شخص رخ دهد ابتدا در یک سطح اجتماعی وجود دارد

ویگوتسکی این موضوع را بعنوان انتقال از سطح بین ذهنی ب درون ذهنی توصیف کرده و رشد تدریجی کارکردهای عالی

ذهنی از طریق تعامل اجتماعی را درونی سازی نام نهاده است

♥ مورد مهم دیگری که چگونگی تبدیل تعامل یا روابط اجتماعی به کارکردهای ذهنی را نشان میدهد دیدگاه ویگوتسکی

از گفتار خودمحوارانه است.

♥ پیازه معتقد بود ک کودکان در مرحله پیش عملیاتی افکار واستدلای خود را از طریق گفتار خودمحوارانه ابراز می

دارند

ب همین سبب وقتی ک عملیات منطقی مرحله ی بعدی رشد فرا می رسد این گفتار خودمحوارانه هم از بین می رود

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستم

آرینا پناه

♥ ویگوستکی میگوید گفتار خود محورانه آن گفتار اجتماعی است که جریان درونی سازی ب سوی گفتار درونی را نشان میدهد

♥ ویگوستکی در رشد زبان سه مرحله را از هم متمایز می سازد

♥ گفتار اجتماعی یا گفتار بیرونی

♥ گفتار خودمحورانه

♥ گفتار درونی

♥ گفتار اجتماعی یا گفتار بیرونی (۱) ابتدا این گفتار ظاهر میشود نقش این گفتار کنترل رفتار دیگران است و پیش از

۳ سالگی ظاهر میشود

مثل وقتی کودک به مادر می گوید شیر می خواهم ؛ بیا برو از این طریق ب کنترل رفتار دیگران اقدام میکند

♥ گفتار خود محورانه یا گفتار خصوصی (۲)

پس از گفتار اجتماعی گفتار خودمحورانه پدیدار میشود که مرحله انتقالی گفتار بیرونی به گفتار درونی است

در این مرحله کودکان غالباً برای کنترل رفتار شان با خودشان حرف می زنند برای مثال هنگام کارها، آنچه را که

انجام می دهند به زبان میآورند

گفتار خودمحورانه بین ۳ تا ۷ سالگی رخ میدهد

اصطلاح گفتار خودمحورانه برای پیاژه است

پیاژه می گفت این نوع گفتار نشان دهنده عدم توانایی کودک پیش عملیاتی در درک دیدگاه دیگران است

ویگوستکی با اندیشه پیاژه مخالف است و میگوید کودکان این نوع گفتار را برای کنترل و

هدایت رفتار خود مورد استفاده قرار می دهند

تقریباً همه پژوهش ها از اندیشه ویگوستکی جانبداری کرده اند

♥ با توجه به این نتایج، سخن گفتن کودکان با خودشان دیگر با اصطلاح گفتار خود محورانه معرفی نمی شود و به جای

آن اصطلاح گفتار خصوصی مورد استفاده قرار می گیرد

♥ وقتی کودکان با تکالیف دشوار سر و کار دارند یا زمانی که اشتباهات زیادی می کنند یا زمانی که کاری انجام میدهند

که برایشان گیج کننده است از گفتار خصوصی استفاده میکنند.

گفتار درونی ♥ آخرین مرحله رشد گفتار گفتار درونی ست

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستیم

آرینا پناه‌ی

گفتار درونی با خود سخن گفتن به طور بی صدا است.

گفتار درونی به اندیشه و رفتار انسان جهت میدهد و در همه کارکردهای عالی ذهنی وجود دارد و یگوستکی معتقد بود که توانایی ما برای گفت و گو با خودمان، یعنی فکر کردن با کلمات، سهم عمده ای در انجام تفکر ما دارد.

♥ گفتاردرونی پس از هفت سالگی پدیدار می شود .

♥ در نظریه ویگوستسکی تفکر و زبان در کودکان به صورت دو فعالیت مستقل و جدا از هم شروع می شود.

در ابتدا تفکر پیش زبانی پیش کلامی یا تفکر بدون زبان و زبان پیش عقلی یا گفتار بدون تفکر وجود دارد. در کودکان خردسال مانند حیوانات، فکر بدون زبان انجام میگیرد به عنوان مثال کوشش کودکان در ماه های اول زندگی برای حل کردن مسائلی مانند دستیابی به اشیاء و باز کردن در، موردی از تفکر بدون زبان است.

همچنین غان و غون کردن اولیه کودکان با هدف جلب توجه بزرگسالان موردی از زبان بدون تفکر است

♥ در حدود دو سالگی متحنی مجزای تفکر پیش زبانی و زبان پیش عقلی به هم میرسند

در نتیجه، تفکر زبانی و زبان عقلانی میشوند

با این حال زبان و تفکر به طور کامل در هم نمی آمیزند و همواره نوعی استقلال در آنها ادامه می یابد

♥ ویگوستسکی معتقد است در فاصله ۲ تا ۷ سالگی، زبان هم نقش درونی یعنی هدایت و جهت دهی به تفکر و هم نقش

بیرونی یعنی انتقال نتایج تفکر به دیگران را ایفا میکند.

باین حال از آنجا که کودک هنوز قادر به متمایز ساختن این دو نقش یا دو کارکرد نیست اتفاقی رخ می دهد که پیاژه آن

را گفتار خودمحورانه نامیده است

♥ گرین کودک درباره نقشه ها و اعمال درونی خود بلند حرف می زند و بین گفتار باخود و گفتار با دیگران تمایزی قائل

نمیشود

♥ پس از ۷ سالگی کودک می آموزد که استفاده آشکار از زبان را به موقعیتهای محدود نماید که می خواهد با دیگران

ارتباط برقرار کند و در همین زمان است که نقش تفکر زبان یعنی نقشی که زبان در تفکر بازی میکند به صورت گفتار

درونی؛ درونی میشود

♥ در نظریه ویگوستسکی* زبان* هم وسیله مهمی برای تعامل اجتماعی و هم وسیله تفکر و خود نظم دهی یا خود

ساماندهی است

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستیم

آرینا پناه‌ی

♥ منظور از خود نظم دهی در این نظریه توانایی اندیشیدن و حل کردن مسائل بدون کمک دیگران است

♥ ایجاد توانایی خود نظم دهی و تفکر مستقلانه شامل چند مرحله است ﴿۱﴾

نخست ♥ کودک یاد می گیرد که اعمال و صداها دارای معنی اند.

در رابطه با یادگیری زبان کودک می آموزد که صداها را بامعانی آنها تداعی کند

دومین مرحله ♥ برای رسیدن به خود نظم دهی انجام تمرین است.

مرحله نهایی ♥ خود نظم دهی استفاده از علامت برای تفکر و حل مسئله، بدون کمک دیگران است

در این مرحله کودکان خود نظم دهنده یا خود سامان گر میشوند و نظام علامت درونی می شود.

♥ خود نظم دهی به کنترل فرد بر فرآیندهای شناختی اش * تفکر - حافظه و غیره * گفته میشود.

♥ هدف رشد و تحول این است که فرد از کنترل بیرونی خارج شده و از دیگر ساماندهی به خودساماندهی تغییر کند.

♥ یکی دیگر از مفاهیم اصلی نظریه ویگوتسکی منطقه تقریبی رشد نام دارد که فهم آن برای درک نظریه رشد شناختی

اوبسیار مهم است

منطقه تقریبی رشد در نظریه ویگوتسکی اهمیت تعامل اجتماعی را در رشد و یادگیری نشان میدهد.

♥ به اعتقاد پیازه رشد و تحول مقدم بر یادگیری است

اما

♥ ویگوتسکی می گوید یادگیری پیش از رشد می آید.

♥ پیازه معتقد است مرحله ای از رشد شناختی که کودک در آن قرار دارد تعیین کننده ماهیت یادگیری اوست لذا نمیتوان به

کمک آموزش فراتر از رشد شناختی کودک در او یادگیری ایجاد کرد

♥ ویگوتسکی معتقد است که فرایندهای رشد با تحول به دنبال فرایندهای یادگیری رخ دهد

♥ توانایی کودک در حل مسائل به طور مستقلانه معرف سطح کنونی رشد او و توانایی اش در حل مسائل به کمک

دیگران نشان دهنده سطح رشد بالقوه اوست.

♥ منظور ویگوتسکی از منطقه تقریبی رشد تفاوت بین سطح کنونی یا سطح رشد واقعی کودک و سطح رشد بالقوه اوست

♥ منطقه تقریبی رشد به دامنه ای از تکالیفی گفته می شود که کودک به تنهایی از عهده انجام آنها بر نمیآید اما به کمک

بزرگسالان یا دوستان بالغ تر از خود قادر است آنها را انجام دهد.

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستیم

آرینا پناه‌ی

♥ حد پایین منطقه تقریبی رشد سطحی از توانایی حل مسئله است که کودک به تنهایی به آن رسیده است و حد بالای آن نشان دهنده سطح مسئولیت اضافی است که کودک میتواند به کمک معلم یا مربی به آن دست یابد بنابراین رشد شناختی زمانی به حداکثر میرسد که در منطقه تقریبی رشد تعامل اجتماعی صورت پذیرد

♥ منطقه تقریبی رشد تکالیفی را شامل میشود که کودک هنوز آنها را یاد نگرفته است اما آمادگی یادگیری آنها را دارد. بعضی مربیان به لحظه ای که یک کودک یا گروهی از کودکان در آستانه آمادگی برای یادگیری یک مفهوم قرار دارند لحظه آموزش پذیر گفته اند.

♥ تکالیفی که در منطقه تقریبی رشد قرار دارند هنوز از سوی کودک اموخته نشده اند اگر بزرگتر ها کودک را یاری دهند از عهده انجام آن تکالیف و یادگیری آنها برخوردار خواهند شد

برونر این یآوری و راهنمایی دیگران را تکیه گاه سازی *داربست بندی* نامیده است

♥ تکیه گاه سازی را می توان به فرآیند هدایت یادگیرنده برای گذر از آنچه اکنون میداند به آنچه قرار است یاد بگیرد تعریف کرد.

♥ ویگوستکی می گوید آزمون های هوش و آزمون های حل مسئله عملکرد مستقلانه کودک را میسنجند سطح رشد فعلی و واقعی او را اندازه میگیرند یعنی انجام همان کاری که کودکان به تنهایی از عهده اش بر می آیند به باور ویگوستکی آنچه کودکان به کمک دیگران میتوانند انجام دهند بیشتر معرف توانایی واقعی آنان است تا آنچه به تنهایی از عهده اش بر می آیند

بنابراین برای شناسایی رشد کودکان باید هم سطح رشد فعلی و هم سطح رشد بالقوه آنان را شناخت و ویگوستکی گفته است به کمک بازی و آموزش رسمی و کار میتوان کودکان را به سطح رشد بالقوه رسانید

♥ بایر و اسنومن در رابطه با مفهوم تکیه گاه سازی روشهای آموزشی مورد استفاده معلمان را در انتقال دانش آموزان از منطقه تقریبی رشد و رسانیدن آنان به سطح رشد بالقوه به نحو زیر برشمرده اند؛

♥ الگودهی یا سرمشق دهی

♥ استفاده از پاداش

♥ دادن بازخورد

♥ سازماندهی شناختی

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستیم

آرینا پناه‌ی

♥ پرسش و پاسخ

♥ ویگوتسکی نسبت به تاثیر آموزش بر رشد شناختی نظری خوشبینانه دارد

♥ اندیشه منطقه تقریبی رشد مشوق این تصور است که آموزش باید پیش از رشد بیاید زیرا اگر آموزش بر مرحله فراتر از مرحله کنونی رشد کودک تاکید کند موفق است

♥ از نظر ویگوتسکی معلم در بالا بردن سطح رشد شناختی کودکان نقش بسزایی دارد

♥ به باور ویگوتسکی، انسان همواره آماده رشد و تکامل است .

او در این باره گفته است محیط اجتماعی تعیین کننده فرایند رشد شناختی است.

پیشرفت هرنسلی از جامعه سبب رشد شناختی بیشتر نسل بعدی میشود

کاربردهای آموزشی نظریه رشد شناختی ویگوتسکی

✿ در این نظریه بر اهمیت زبان تاکید زیادی شده است

ویگوتسکی زبان را برای رشد کارکردهای عالی ذهنی بسیار مهم می داند

✿ این نظریه بر مسائل فرهنگی و اجتماعی تاکید زیادی دارد.

رشد شناختی قویاً متأثر از این مسائل است

بنابراین لازمه مطالب درسی در یک بافت فرهنگی اجتماعی آموزش داده شود.

✿ مطالبی که مستقیماً در آموزش دخالت دارد مفهوم منطقه تقریبی رشد است بنابه این مفهوم، معلم باید در آموزش موضوعهای مختلف دانشآموزان پیشاپیش رشد ذهنی آنان حرکت کند. یعنی معلمان باید همواره یادگیرندگان را بامسائلی روبه رو سازند که قدری فراتر از سطح توانایی های فعلی آنان باشد.

✿ نکته دیگر درسفارش نظریه ویگوتسکی به معلمان بایداین باشد که کودکان را به حرف زدن با خود تشویق کنند.

یکی از راههای تشویق کودکان به صحبت کردن با خود خودآموزی شناختی است دانش آموزانی که توانایی خودآموزی شناختی دارند هم از جهت کیفیت و دقت وهم از لحاظ سرعت یادگیری خود نظارت میکنند.

✿ به جای سنجش هوش، منطقه تقریبی رشد را سنجش کنید

نظر ویگوتسکی و پیا ژه در این باره شبیه است که هر دو بر این باورند که آزمون های استاندارد شده نمیتوانند آمادگی برای یادگیری را سنجش کند.

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستم

آرینا پناهي

♥ ویگوستکی به جای استفاده از ازمونهای هوش سنجش تقریبی رشد کودکان را پیشنهاد میکند
✿ از روش آموزش دوجانبه که در آن به نوبت معلم و شاگردان نقش آموزگار و دانش آموز را ایفا میکند استفاده کنید
♥ در مغرب زمین نظریه ویگوستکی شناخته ترین نظریه ای است که ریشه های ژرفی در مسائل تاریخی و اجتماعی و فرهنگی دارد

اما

او از این لحاظ تنها نبوده و یکی از دستیاران و پیروانش به نام لئونتیف در گسترش نظریه ویگوستکی گامهای بلندی برداشته است.

اندیشه های لئونتیف به نظریه فرهنگی، تاریخی فعالیت یا نظریه فعالیت شهرت دارد

♥ نظریه ویگوستکی (۱) فرهنگی اجتماعی

♥ نظریه لئونتیف (۲) فرهنگی تاریخی

مقایسه نظریه ویگوستکی با نظریه پیازه (۳)

✿ دیدگاه ویگوستکی نسبت به تاثیر آموزش بر رشد شناختی بسیار خوش بینانه تر از پیازه است

✿ روش آموزشی پیازه یک روش اکتشافی فردی است، اما روش ویگوستکی روش اکتشافی هدایت شده است.

✿ ویگوستکی گفتار خودمحورانه را برای رشد شناختی بسیار مهم می داند، در حالی که از نظر پیازه آن یک رفتار ناپخته است.

✿ پیازه تعامل بین کودک و دنیای فیزیکی اش را در رشد شناختی اساسی میداند، اما ویگوستکی بر کنش متقابل میان

یادگیرنده و محیط اجتماعی اش تاکید می ورزد.

✿ برای پیازه رشد یا تحول پیش از یادگیری اتفاق میافتد، اما ویگوستکی معتقد است که یادگیری یک فرایند فعال است و نیازی به انتظار کشیدن کودک برای آماده شدن از لحاظ رشد یا تحول نیست.

✿ برای ویگوستکی زبان وسیله رشد شناختی است، در حالی که، در نظریه پیازه، زبان محصول جانبی رشد شناختی است.

نظریه رشد شناختی برونر (۴)

✿ دیدگاه برونر در میانه دیدگاه پیازه و ویگوستکی قرار دارد

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستم

آرینا پناه‌ی

برونر مانند پیازه، نقش زیست شناسی را در رشد شناختی موثر می داند
برونر با پیازه ازاین لحاظ موافق است که افراد باید در جریان رشد یا تحول خود فعال باشند تا در ک خود را از جهان
هستی بسازند
با این حال، برخلاف پیازه و در موافقت باویگوستکی ؛برونر بر نقش زبان در تحول شناختی کودکان تأکید می ورزد. یعنی
اینکه زبان نه تنها تجربه را باز می نماید بلکه آن را تغییر میدهد.
نظریه برونر بیشتر از هر نظریه دیگری بر فرایند تفکر تأکید میکند.
به باور برونر بازده اصلی رشد شناختی تفکر است، و هدف آموزش و پرورش نیز باید این باشد که یادگیرنده را به
صورت متفکری خودمختار و خود فرمان درآورد
به باور برونر، یک عامل مهم در رشد شناختی توانایی بازنمایی دانش است
منظور از بازنمایی اشاره به چیزی است که جای چیز دیگری را میگیرد یا نماد آن به حساب میآید.
بنا به فرهنگ روانشناسی ربر ، در پژوهشهای ادراک و شناخت، اصطلاح بازنمایی ذهنی، بسته به جهت گیری نظری،
میتواند نقشه دقیق یک رویداد بیرونی در ذهن ، بسط و گسترش آن رویداد، علامت و رمز ذهنی آن رویداد، یا انتزاع و
تجريد آن رویداد معنی بدهد
بیگه و شرمیس در رابطه با فرایند بازنمایی توضیحات زیر را دادند
بازنمایی ها شامل نظامهای قواعد یا تصمیم هایی هستند که به کمک آنها یک فرد، به راهی قابل کنترل، جنبه های تکراری
محیط را حفظ می کند.
در اصطلاح شناختی، باز نمایی ها بینشهای تعمیم یافته هستند.
بازنمایی های یک فرد بر روی، هم الگوی واقعیت او را تشکیل می دهند.
برونر ب این نتیجه رسید ک کودکان ضمن پشت سرهم گذاشتن چندمرحله نسبتا متمایز رشدشناختی جهان هستی را
در ذهن خود بازنمایی میکنند
مراحل رشد شناختی برونر
مرحله حرکتی یا عملی
مرحله تصویری یا شمایی

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستیم

آرینا پناهی

♥ مرحله نمادی

🌸 مرحله اول مرحله حرکتی یا عملی 🌸

نخستین مرحله شناختی در نظریه برونر مرحله بازنمای حرکتی یا عملی است.

در این مرحله کودکان رویدادهایی را که تجربه می نمایند به صورت پاسخ های حرکتی یا اعمال بازنمایی می کنند
مثال کودکان خردسال نمیتوانند محل قرار گرفتن فروشگاه نزدیک خانه شان را برای شما بگویند اما قادرند شما را از راهی که خود قبلاً رفته اند به آنجا ببرند

مثلاً ممکنه یک کارمند نتواند برای شما نقشه ساختمان محل کارش را رسم کند یا آن را توضیح دهد اما هرروز به راحتی از سالنهای پیچ در پیچ آن میگذرد و به دفتر کارش وارد میشود

بخشی از دانش یا درک ما از جهان هستی صرفاً در ماهیچه های ما بازنمایی می شوند.

چایلد در توضیح ویژگی این مرحله از رشد، میگوید اعمال حرکتی همیشه به کوشش هوشیارانه از سوی فرد به منظور هدایت ماهیچه ها برای انجام کارها نیاز ندارند. این اعمال عموماً جنبه عادت دارند

باز کردن در منزل و نوشتن و راه رفتن نمونه هایی از آن است

ماهیچه ها به گونه ای عمل میکنند که گویی حافظه رویدادهای آشنا، بدون نیاز به تصورات ذهنی، بر آنها حک شده اند.

🌸 مرحله دوم مرحله تصویری یا شمایی 🌸

دومین مرحله رشد شناختی در نظریه برونر مرحله بازنمایی تصویری یا شمایی نام دارد.

به گفته چایلد وقتی که تصاویر ذهنی ما را

قادر می سازند تا تصویری از محیط بسازیم، بازنمایی شمایی امکان پذیر میشود.

در این مرحله رویدادهای زندگی به صورت

تصاویر ذهنی حفظ میشوند

کودکی که میتواند با رسم یک نقشه راه خانه تا فرودگاه نزدیک خانه شان را نشان دهد از بازنمایی تصویری استفاده کرده است

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستیم

آرینا پناه

فرد بزرگسالی که یک آتش سوزی را در قالب شعله های گرم و سوزان ودود غلیظ و توده ای اجسام سوخته سیاه به یاد می آورد تجربه آتش سوزی را به صورت تصاویر ذهنی بازنمایی کرده است
برونر گفته است که حتی بزرگسالان اطلاعات کلامی را زمانی بهتر درک میکنند که این اطلاعات به صورت یک تصویر یا نقشه درآمده باشد

مثلا استفاده از شکل و نمودار به دانشجویان دانشگاه کمک میکند تا مطالب درسی را بهتر متوجه شوند

🌸 مرحله سوم مرحله نمادی 🌸

آخرین مرحله رشد شناختی در نظریه برونر مرحله باز نمایی نمادی است
بازنمایی نمادی شامل استفاده از نظامهای نمادی اختیاری مانند زبان یا علائم ریاضی است
🌸 زبان عمده ترین نظام نمادی مورد استفاده انسان است.

آدمیان به کمک زبان تجارب زندگی خود را به رمز درمیآورند و ذخیره میکنند.
دانش آموزی که می آموزد یک نقاشی را به طور کلامی توضیح دهد، بدون اینکه بتواند یک نقاشی مانند آن بکشد یا تمام جزئیات آن را تجسم کند در مرحله بازنمایی نمادی قرار دارد و از نماد زبان استفاده میکند
علاوه بر زبان میتوان از نمادهای دیگر هم استفاده کرد مثل عدد نماد دیگری است که در ریاضیات به وسیله ریاضی دان ها مورد استفاده قرار می گیرد.

برونر در اهمیت نماد سازی زبان در این مرحله از رشد میگوید توانایی استفاده از زبان برای بازنمایی دانش در شکل گیری منطق بسیار ضروری است.

وی همچنین توانایی پرداختن به امور در غیاب تجارب مستقیم و توانایی اندیشیدن را حاصل نماد زبان می داند
در اوج مهارتهای بازنمایی انسان؛ نظامهای نمادی قرار دارند ک هدف آنها انتقال تجربه حاصل از چیزهای واقعی یاخیالی در غیاب آنهاست

🌸 برونر معتقد است که مراحل سه گانه رشد به طور متوالی رخ میدهند، اول مرحله حرکتی بعد تصویری و سپس مرحله نمادی.

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستم

آرینا پناهي

♥ مرحله حرکتی برونرمعادل مرحله حسی حرکتی پیازه ست

♥ مرحله تصویری معادل مرحله عملیات عینی پیازه ست

♥ مرحله نمادی معادل مرحله عملیات صوری پیازه ست

البته نباید چنین فرض کرد که افراد بزرگسال تنها از آن شیوه تفکر نمادی استفاده میکنند، خیلی از تجربه بزرگسالی هم به صورت حرکتی و تصویری بازنمایی می شود. با این حال، توالی مراحل سه گانه بالا بدین معنی است که با افزایش سن و تجربه بر مقدار تفکر نمادی افزوده میشود

نظریه یادگیری برونر

بیگه و شرمیس (۱۹۷۴) دو مضمون عمده تار و پود نوشته های مربوط به یادگیری برونر را به هم پیوند می زند

اولی این است که کسب دانش، به هر شکلی که باشد، یک فرآیند فعال است

دوم این که یادگیرنده دانشش را خودش می سازد و این کار را از طریق ربط دادن اطلاعات دریافتی به یک مبنای

روانشناختی برای داوری و ارزیابی که از قبل در ذهن خود شکل داده است انجام میدهد

این مبنای داوری یک نظام بازنمایی یک الگوی درونی است که به نظام مندی های تجربه معنی و سازمان می دهد و

یادگیرنده را قادر میسازد تا به فراتر از اطلاعات دریافتی دست یابد.

بنابراین هر شخص را باید به عنوان یک مشارکت کننده فعال در فرآیند دریافت دانش در نظر گرفت که اطلاعات را

انتخاب میکند تغییر شکل می دهد، فرضیه می سازد و آن فرضیه ها را با توجه به شواهد ناهمخوان یا مغایر تغییر میدهد

نکته دیگری که در نظریه یادگیری برونر اینکه

ساده سازی و معنی دار ساختن تجربه های اکتسابی توسط یادگیرنده یک نیاز ذاتی فرض می شود

انجام این کارها مستلزم تشکیل مفاهیم یا به قول برونر مقولات طبقات است

مفهوم یا طبقه حاصل تجرید یا انتزاع سازی عناصر مشترک بین رویدادها و تجارب است

از ترکیب این مفاهیم به قواعدی دست می یابیم که به ما امکان می دهد تا جهان را در ذهن خود نظم دهیم و روابط

گونگونی را در بین مفاهیم کشف نماییم

❁ اصطلاحی که برونر برای این نظم به کار می گیرد نظام رمز است

منظور از نظام رمز یک ترتیب سلسله مراتبی از مفاهیم است.

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستیم

آرینا پناه‌ی

✿ به باور برونر، ساختار یک موضوع علمی نشان دهنده مهمترین روابط و اندیشه های موضوع است

برای اینکه یادگیرندگان بتوانند موضوعی را

به درستی بیاموزند و درباره آن به تفکر بپردازند لازم است نظام رمز خودشان را بسازند، یعنی اینکه اندیشه ها و روابط میان آنها را در ذهن خود بازنمایی کنند.

✿ برونر میگوید بهترین کار آن است که یادگیرنده خود نظام رمز را کشف کند

✿ برونر مدافع یادگیری اکتشافی است

✿ برونر آموزش را به عنوان کوشش برای کمک به شکل گیری رشد شناختی تعریف کرده است

✿ برونر در اثر معرف خود با عنوان فرایند یادگیری میگوید که به جای مجموعه ای از واقعیتهای یا اطلاعات پراکنده باید به دانش آموزان ساختار بنیادی دانش آموزش داده شود

✿ منظور از ساختار بنیادی دانش ارکان مهم هر نظام علمی یعنی مفاهیم، اصول ها یا تعمیم ها و روش های پژوهش آن نظام علمی است

✿ برونر معتقد است که آموزش ساختار بنیادی دانش موجب درک بیشتر دانش آموزان از موضوع درسی و تشویق آنان به کاوشگری و حل مسئله به صورت مستقل خواهد شد و آنان را قادر خواهد ساخت تا اندیشه های آموخته شده در یک موقعیت را در موقعیتهای دیگر به کار ببندند

یعنی به آنها کمک خواهد کرد تا یاد بگیرند که چگونه یاد بگیرند

✿ برونر میگوید یاد گرفتن یادگیری برای دانش آموزانی که در عصر انفجار اطلاعات زندگی می کنند ضروری است.

او از معلمان می خواهد تا در دانش آموزان خود توانایی حل مسئله را پرورش دهند و دانش آموزان را در فعالیتهای اکتشافی تشویق نمایند.

✿ اندیشه های برونر برای طراحان برنامه های درسی چهارچوبی را فراهم آورده است تا بتوانند اندیشه ها و موضوعهای مورد آموزش را از مهد کودک تا پایه ۱۲ در قالب مفاهیم و تعمیم ها به طور متوالی تدوین کنند

✿ برونر بر این باور است که وقتی به دانش آموزان ساختار دانش آموزش داده شود یک موضوع درسی را تنها به این

قصد که بیاموزند که در گذشته چه چیزی درباره آن موضوع دانسته شده است یاد نخواهد گرفت بلکه آنها فرایند

پژوهشگری را خواهند آموخت آنها روشهای پژوهش علوم را خواهند آموخت و مانند دانشمندان به پرسشگری خواهند پرداخت.

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستم

آرینا پناه

بنا به گفته مایرز و مایرز ☘

دانش آموزان در فعالیتهای مقدماتی پژوهش درگیر خواهند شد. به صورت تاریخ دان، زبان‌شناسان، زیست شناسان و فیزیکدانان جوان در خواهد آمد. در این جریان آنها راه های اندیشیدن را یاد خواهند گرفت.

♥ نظر دیگر برون دربارۀ طراحی برنامه درسی به برنامه درسی ماریچی شهرت دارد

☘ منظور از برنامه درسی ماریچی این است که اندیشه های بنیادی یک موضوع درسی در سراسر دوره آموزشی به طور دوره ای تکرار شود.

در این نوع برنامه دانش آموزان ابتدا مطالب را در سطحی ساده می آموزند و در مراحل بعدی همان مطلب را در سطحی پیشرفته تر یاد میگیرند

☘ برونر، مانند ویگوتسکی، نسبت به تأثیر آموزش و پرورش بر رشد شناختی نظر خوش بینانه تری از پیازۀ دارد

☘ پیازۀ آمادگی شناخته یادگیرنده را توانایی درک او از عملیات منطقی میداند

☘ برونرمیگوید آمادگی یعنی اینکه موضوع مورد یادگیری برای یادگیرنده ای که می خواهد آن را بیاموزد آماده باشد.

☘ برونر معتقد است که با انطباق دادن روش های آموزشی بر سطح کارکرد شناختی کودکان میتوان به آنان هر نوع موضوعی را که قابل آموزش به نوجوانان و بزرگسالان است آموزش داد.

☘ برا اینکه تعیین کنیم که آموزش یک موضوع به یک فرد خاص با کدام نظام سه گانه برونر (حرکتی و تصویری و نمادی) مناسب تر است لازم است درباره دانش قبلی یادگیرنده و ب ویژه نوع تفکری که او ترجیح میدهد اطلاعاتی کسب کنیم برونر (۴) بهتر است معلم آموزش خود را به صورت هر سه نظام فکری عملی و تصویری و نمادی ارائه دهد

☘ نظریه برونر در آموزش تأکید او در یادگیری اکتشافی ست

منظور از یادگیری اکتشافی (۴) هر نوع کسب دانشی است که کودک با استفاده از اندیشه های خودش به آن میرسد

☘ از نظر برونر، دانشی که یادگیرندگان برا خودشان کشف می کنند بهترین نوع دانش برای آنان است

☘ برونر بیشتر مدافع روش اکتشاف هدایت شده است تا روش اکتشافی کاملاً مستقلانه

☘ منظور از اکتشاف هدایت شده آن نوع اکتشاف است که به وسیله افراد آگاه تر تکیه سازی یا هدایت شده باشد.

☘ نظریه برونر بیشتر به نظریه ویگوتسکی شباهت دارد تا نظریه پیازۀ

☘ برونر مانند ویگوتسکی تأثیر فرهنگ و زبان را در رشد شناختی بااهمیت میداند

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستم

آرینا پناه‌ی

🌸 برونر بر آموزش مبتنی بر تعامل بین بزرگسالان و کودکان در موقعیت های حل مسئله تاکید می ورزد

🌸 اصطلاح تکیه گاه سازی به وسیله برونر برای این نوع آموزش به کار رفت

که اکنون اصطلاح مهمی برای روش های آموزشی وابسته به نظریه ویگوتسکی شناخته میشود.

🌸 استفاده مشترک از مفهوم تکیه گاه سازی به وسیله ویگوتسکی و برونر مثال دیگری از وجود شباهت بین این دو نظریه

است

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستیم

آرینا پناه‌ی

جدول ۴-۲ مقایسه نظریه‌های ویگوتسکی و پیازه (اقتباس از آثار این و کاوچاک، ۲۰۰۱، ص ۶۰، سانتروک، ۲۰۰۴، ص ۵۵، و آدال، ریو، و اسمیت، ۲۰۰۷، ص ۵۶)

موضوع	نظریه ویگوتسکی	نظریه پیازه
سازنده‌گرایی	سازنده‌گرایی اجتماعی	سازنده‌گرایی شناختی
مفاهیم رشد	• منطقه تقریبی رشد • زبان • گفتگو • ابزارهای فرهنگی	• طرحواره • جذب • عملیات • بقا یا ثبات شیء • طبقه‌بندی و مرتب کردن • استدلال فرضیه‌ای-قیاسی
نقش زبان	• دارای نقش زیاد • در شکل‌گیری تفکر، انتقال فرهنگی، و خودنظم‌دهی مهم است. • به طور کیفی سطح کارکرد عقلی را افزایش می‌دهد.	• دارای نقش کم • به رشد تفکر نمادین کمک می‌کند، اما به طور کیفی سطح کارکرد عقلی را افزایش نمی‌دهد.
نقش آموزش	• دارای نقش مهم در یادگیری ابزارهای فرهنگ	• فقط آن مهارت‌های شناختی را بهبود می‌بخشد که کودک در رشد شناختی خود به آن رسیده است.
کاربردهای آموزشی	• معلم راهنما و تسهیل‌کننده است نه اداره‌کننده، و فرصت‌هایی را برای دانش‌آموزان فراهم می‌آورد تا به کمک خود او و دانش‌آموزان آگاه‌تر به یادگیری بپردازند.	• معلم راهنما و تسهیل‌کننده است نه اداره‌کننده، و کودکان را در کاوش دنیای خود و کشف دانش یاری می‌دهد.
یادگیری چگونه اتفاق می‌افتد؟	• از راه تعامل اجتماعی. یادگیری شاگردی شناختی است که در آن دانش از اعضای آگاه‌تر جامعه به اعضای ناآگاه انتقال می‌یابد.	• از راه کشف و ابداع. یادگیری فرایند درونی معنی دادن به جهان بیرونی است.
نقش دوستان	• راهنما و حامی، مانند معلم	• تحریک‌کنندگان تعارض شناختی برای ایجاد عدم تعادل
در ضمن رشد شناختی چه چیزی نصیب افراد می‌شود؟	• مهارت، دانش، و تخصص وابسته به موقعیت که خاص یک مسئله اجتماعی است	• عملیات ذهنی گسترده که قابل استفاده برای حل مسائل در موقعیتهای مختلف است
عوامل مؤثر در رشد شناختی چیست؟	• تعامل اجتماعی و راهنمایی و کمک بزرگترها	• محیط‌های غنی، برانگیزاننده، و چالش‌انگیز • اکتشاف فردی و فعال

تست فصل چهارم

۱. کدام عبارت صحیح است؟
 - ۱ (به عقیده پیازه رشد شناختی کودک وابسته به دیگران است.
 - ۲ (به عقیده ویگوتسکی رشد شناختی کودک در تعامل با دیگران تحول مییابد. ♡
 - ۳ (پیاژه و ویگوتسکی در مورد رشد شناختی کودک هم عقیده هستند.
 - ۴ (ویگوتسکی معتقد است که کودک به تنهایی قادر به کشف جهان هستی است

۲. کدام گفتار به عنوان گفتار خصوصی معرفی شده است؟

- ۱ (گفتار درونی
- ۲ (گفتار خودمحور ♡
- ۳ (گفتار اجتماعی
- ۴ (گفتار بیرونی

۳. کدام یک از گفتارهای زیر نقش کنترل رفتار دیگران را برعهده دارد؟

- (گفتار اجتماعی ♡
- ۲ (گفتار خودمحورانه
- ۳ (گفتار درونی
- ۴ (همه موارد

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستیم

آرینا پناه‌ی

۴. پس از هفت سالگی کدام نوع تفکر در کودکان ایجاد میشود؟

۱) گفتار بیرونی

۲) گفتار اجتماعی

۳) گفتار درونی ♡

۴) گفتار خودمحورانه

۵. زبان در نظریه ویگوتسکی چه نقشی دارد؟

(وسیله ای برای تعامل اجتماعی)

۲) (وسیله ای برای تفکر)

۳) (وسیله ای برای خودساماندهی)

۴) (همه گزینه ها) ♡

۶. منظور از منطقه تقریبی رشد از دیدگاه ویگوتسکی چیست؟

۱) (قبل از یادگیری، کودک باید به رشد شناختی مورد نظر رسیده باشد.

۲) (تکالیفی را شامل میشود که کودک آمادگی انجام آنها را ندارد و احتیاج به زمان دارد.

۳) (تکالیفی که کودک به تنهایی از عهده انجام آنها برنمیآید، اما به کمک بزرگسالان آگاه قادر به انجام آنهاست. ♡

۷. منظور برونر از برنامه درسی مارپیچی چیست؟

(عدم تکرار موضوعها در برنامه درسی دورههای مختلف آموزشی

۲) (قراردادن موضوعهای یکسان در برنامه درسی به دنبال یکدیگر

۳) (تکرار موضوعهای درسی در دورههای آموزشی به صورت فزاینده از لحاظ پیچیدگی ♡

۴) (قرار دادن موضوعهای مختلف در برنامه درسی به دنبال یکدیگر

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستیم

آرینا پناهی

۸. مرحله نمادی در نظریه برونر را با کدام یک از مراحل رشد شناختی پیازه میتوان برابر دانست؟

- ۱ (حسی - حرکتی)
- ۲ (پیش عملیاتی)
- ۳ (عملیات عینی)
- ۴ (عملیات صوری) ♡

۹. مهمترین فاکتور لازم برای رشد و تکامل انسان از نظر ویگوتسکی چیست؟

- ۱ (تفکر)
- ۲ (زبان)
- ۳ (محیط اجتماعی) ♡
- ۴ (خودنظم دهی)

:

۱۰. ویگوتسکی تفاوت بین سطح کنونی یا سطح رشد واقعی کودک و سطح رشد بالقوه او را چه مینامند؟

- ۱ (قانون کلی رشد)
- ۲ (درونی سازی)
- ۳ (منطقه تقریبی رشد) ♡
- ۴ (تعادل یابی)

۱۱. روش آموزشی ویگوتسکی کدام مورد است؟

- ۱ (اکتشافی فردی)
- ۲ (اکتشافی هدایت شده) ♡
- ۳ (بحث گروهی)
- ۴ (یادگیری مشارکتی)

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستیم

آرینا پناه‌ی

۱۲. نقش زبان در کدام یک از نظریه‌های زیر دارای اهمیت بیشتری است؟

۱ (ویگوتسکی) ♥♥

۲ (برونر)

۳ (پیاژه)

۴ (بندورا)

۱۳- مرحله‌ی تصویری یا شمایی بازنمایی دانش از نظریه برونر را با کدام یک از مراحل رشد شناختی پیاژه میتوان برابر داشت؟

۱ (حسی - حرکتی)

۲ (پیش عملیاتی)

۳ (عملیات عینی) ♥♥

۴ (عملیات صوری)

۱۴. کدام یک از نظریه پردازان شناختی برای نقش محیط اجتماعی کودک اهمیت بیشتری قائل شده است؟ (سراسری ۸۰)

۱ (اینهلدر)

۲ (پیاژه)

۳ (برونر)

۴ (ویگوتسکی) ♥♥

۱۵. برونر در یادگیری بر کدامیک از عوامل زیر بیشتر تأکید دارد؟ (آزاد ۸۰)

۱) رشد

۲) تقویت

۳) ساختار موضوع درسی ♥♥

۴) پردازش اطلاعات

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستم

آرینا پناه‌ی

۱۶. هرگاه معلمی به دانشآموزان تکلیفی بدهد و از آنها بخواهد که با کمک والدین خود آن را حل نمایند، کدام مفهوم روانشناختی را مد نظر قرار داده است؟ (سراسری ۸۲)

۱ (منطقه تقریبی رشد ♥)

۲ (تعادل جویی شناختی)

۳ (انگیزش مثبت)

۴ (یادگیری در حد تسلط)

۱۷. ویگوستکی تفاوت بین توانایی انجام کارها به وسیله یادگیرنده به تنهایی و توانایی او در انجام کارها به کمک یک سقف آگاهتر را چه می نامند؟

الف) قانون کلی رشد

ب) درونی سازی

ج) منطقه تقریبی رشد ♥

د) تعادل یابی

۱۸. برنامه درسی مارپیچی برای چه کسی میباشد؟

الف) پیازه

ب) برونر ♥

ج) ویگوستکی

د) آزوبل

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستیم

آرینا پناه‌ی

۱۹. نظریه ویگوتسکی کدام است؟

الف. اجتماعی شناختی

ب. فرهنگی شناختی

ج. شناختی تاریخی

د. اجتماعی فرهنگی ♡

۲۰. کدام روانشناس کودک را دانشمند کوچکی تصور میکند که عمدتاً ب تنهایی جهان هستی را می سازد و می فهمد؟

الف. ورنر

ب. پرونر

ج. پیازده ♡

د. ویگوتسکی

۲۱. به باور ویگوتسکی خاستگاه روانی ادبی کدام است؟

الف. فرهنگ

ب. ارتباط

ج. تفکر

د. اجتماع ♡

۲۲. ب باور ویگوتسکی هر کارکرد عالی ذهنی الزاماً در ابتدا یک کارکرد..... است

الف. فرهنگی

ب. درونی

ج. اجتماعی ♡

د. تاریخی

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستم

آرینا پناه‌ی

۲۳. در نظریه ویگوتسکی فرایند تجارب یا فعالیتهای اجتماعی بیرونی ب فرایندهای عالی ذهنی چه نام گرفته است؟

الف. تکیه گاه سازی

ب. درونی سازی ♡

ج. منطقه تقریبی رشد

د. برونی سازی

۲۴. کدام دیدگاه ویگوتسکی مورد مهمی ست که چگونگی تبدیل تعامل یا روابط اجتماعی ب کارکرد عالی ذهنی را نشان می دهد؟

الف. تکیه گاه سازی ب. منطقه تقریبی رشد

ج. رشد شناختی د. گفتار خود محورانه ♡

۲۵. گفتار اجتماعی در چند سالگی ظاهر میشود؟

الف. قبل یک سالگی ب. بعد از ۵ سالگی

ج. پیش از ۳ سالگی ♡ د. بعد ۷ سالگی

۳۶. اصطلاح گفتار خودمحورانه را نخستین بار چه کسی ان را بیان کرد یا از کدام صاحب نظر می باشد؟

الف. چامسکی ب. ویگوتسکی ج. برونر د. پیازه ♡

۳۷. ب نظر چه کسی کودکان گفتار خودمحورانه را برای کنترل و هدایت رفتار مورد استفاده قرار می دهند؟

الف برونر ب ویگوتسکی ♡

ج پیازه د چامسکی

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستم

آرینا پناه‌ی

۳۸. در کدام روش به نوبت معلم و شاگردان نقش آموزگار و شاگرد را ایفا می کنند؟

الف روش بحث گروهی ب. روش پرسش و پاسخ

ج. روش آموزش مباحثه د. روش آموزش دو جانبه ♡

۳۹. نظریه فعالیت یا نظریه فرهنگی تاریخی فعالیت مربوط ب کیست؟

الف . لئو تیف ♡

ب. پیازه

ج. بندورا

د. ویگوتسکی

۴۰. نظریه چه کسی بیشتر از هر نظر دیگری بر فرایند تفکر تاکید میکند؟

الف برونر ♡

ب. پیازه

ج. بندورا

د. ویگوتسکی

۴۱. مثال زیر مربوط ب کدام مرحله در دیدگاه برونر مورد است؟

کودک خردسال نمیتواند محل قرار گرفتن فروشگاه نزدیک خانه اش را به شما نشان دهد ولی میتواند شما را ب اونجا ببرد

الف. نمادی ب. تصویری ج. حرکتی ♡

د. عینی

۴۲. عمده ترین نظام نمادی مورد استفاده انسان چه چیزی می باشد؟

زبان ♡

زمان

تقلید

سازگاری

این فایل رایگان است راضی به کپی برداری برای فروش نیستم

آرینا پناه‌ی

این فایل رایگان است به کپی برداری برای فروش نیستم

آرینا پناه‌ی